

MŽP ČR Protokol z projednání výsledků *Hodnocení 21* podle M17+

dne 30. 11. 2022 v 9:00 hod.

Přítomni:

Poskytovatel:

Ing. Jan Kříž – náměstek pro řízení sekce ekonomiky životního prostředí, Ing. Tomáš Kažmierski – ředitel odboru finančních a dobrovolných nástrojů a zástupce náměstka pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů, Mgr. Daniel Hájek – vedoucí oddělení dobrovolných nástrojů a spolupráce s NNO a zástupce ředitele odboru finančních a dobrovolných nástrojů

Zástupci Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) a Odboru Rady:

Ing. Martin Hrdlička, Ph.D.; Ing. Miloslav Nič, Ph.D.; Ing. Kateřina Mihalová, Ph.D.; Mgr. Michaela Honelová; Mgr. Markéta Avakian

Zástupci Odborných panelů a přizvaní odborníci:

prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D. – hlavní koordinátor M17+;
prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D. DSc. - předseda Odborného panelu 1. Natural Sciences, prof. Ing. Tomáš Polcar, Ph.D. – místopředseda Odborného panelu 2. Engineering and Technology; doc. Ing. Karel Kubečka, Ph.D., MBA - člen Odborného panelu 2. Engineering and Technology; prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka – předseda Odborného panelu 4. Agricultural and veterinary sciences

Předmět jednání:

Institut projednání výsledků hodnocení s poskytovatelem je upraven v kapitole 4 *Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu*, vývoje, schválené usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107 (dále jen „M17+“). Výsledky jednání jsou schvalovány Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) podle § 35 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb. Po schválení jsou s příslušným zdůvodněním zveřejněny.

Podkladem tripartitního jednání byly zveřejněné výsledky Hodnocení 2021 na národní úrovni, tak jak jsou veřejně přístupné ze stránek Rady www.vyzkum.cz (resp. <https://hodnoceni.rvvi.cz/>). Na národní úrovni bylo Hodnocení 2021 Modulem 1 v pátém roce v závislosti na přidělené podpoře na dlouhodobý koncepční rozvoj určeno pro všechny typy výsledků uvedených v RIV s rokem uplatnění 2016 – 2020. Navíc došlo k posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd. Výsledky určené pro hodnocení Modulem 1 vybíraly výzkumné organizace samy dle svého uvážení. Instituce přihlašovaly do hodnocení 1 výsledek na 10 mil. Kč z částky DK RVO přidělené v roce 2021 s povinností předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO s ohledem na výzkumné funkční celky. (Pokud byla VO v roce 2021 příjemcem institucionální podpory na DK RVO vyšší než 10 mil. Kč, dodávala navíc 1 výsledek na každých dalších (započatých) 10 mil. Kč podpory). Pro posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd vybíraly výzkumné organizace kromě těchto výsledků ještě další „nebibliometrizovatelné“ výsledky (max. cca 5 % roční produkce). Výsledky byly hodnoceny podle dvou kritérií („společenská relevance“ nebo „přínos k poznání“).

Hodnocení v roce 2022 Modulem 2 na národní úrovni zahrnovalo kumulativně bibliometrizovatelné výsledky uplatněné v letech 2016 – 2020 a zobrazilo meziroční trendy. Bibliometrická analýza byla

kompletně zpracována pro celý systém VaVal nad daty WoS a ve vyžádaných oborových skupinách také nad daty SCOPUS. Základním bibliometrickým ukazatelem pro hodnocení výsledků indexovaných v databázi WoS je Article Influence Score (AIS), v případě databáze Scopus Scimago Journal Rank (SJR). Analýza má vždy oborový charakter, základ tvoří zpracování na úrovni FORD, pro detailnější informace slouží kumulace z úrovně WoS categories. Oborové určení výsledků je odvozeno z dané citační databáze v souladu s Převodníkem oborů, který odpovídá struktuře Odborných panelů. Časopisy se v rámci oborů rozdělují do kvalitativních pásem: I. decil (10 % nejvlivnějších časopisů v oboru), I. kvartil (25 % nejvlivnějších) až IV. kvartil (25 % nejméně vlivných). Národní výsledky byly sledovány v takto konstruovaných pásmech a pozice národních výsledků byla sledována v mezinárodním kontextu – svět a EU15. Dalšími sledovanými parametry byly identifikace výsledků s velkým počtem autorů (30 a více), výsledků vytvořených v mezinárodní spolupráci, ve spolupráci mezi segmenty a výsledků s korespondujícím autorem (reprint author) z ČR.

Dalším podkladem pro jednání byl materiál *Principy alokace podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj (DK RVO) na úroveň výzkumných organizací* a informace o míře využití výstupů z hodnocení podle Metodiky 2017+ pro financování výzkumných organizací aktualizované o poslední známé údaje pro účely tripartitních jednání po 5 letech implementace Metodiky 2017+. Dokumenty byly projednány a schváleny na 378. jednání Rady dne 29. dubna 2022 resp. na 383. jednání Rady dne 27. října 2022.

Doplňkovými podklady k Modulu 2 jsou analýzy nad RIV připravené nad dosavadní rámec Oddělením hodnocení výzkumných organizací a výchozí informace o finančních tocích z podkladů zpracovaných na úroveň VO Kabinetem paní ministryně ve spolupráci s Odborem koordinace a analýz VaVal.

Poskytovatel během jednání prezentoval informace získané z průběžného hodnocení probíhajícího na jeho úrovni v souladu s Metodikou 17+, resp. Přílohou 1.

Škálování VO je upravováno s dalším rozvojem Modulů 1 a 2 a narůstáním robustnosti informace, která z nich vyplývá.

Průběh jednání:

Účastníci jednání byli seznámeni s formátem, podklady a technickými aspekty jednání online. V předchozím kole hodnocení byly všechny instituce vyzvány k doplnění přihlášených výsledků do Modulu 1 do minimálního požadovaného počtu 10 ks v kumulaci od počátku hodnocení M17+, škálování tak mohlo být z národní úrovně doplněno pro celý systém. V letošním roce je třeba spíše diskutovat, zda poslední trend škálování potvrzuje, nebo v případě většího výkyvu do škálování promítnout výsledky 5. kola hodnocení. Výrazné meziroční proměny nejsou očekávané.

Oproti předchozím tripartitám je v letošním roce předmětem jednání i otázka, do jaké míry poskytovatelé využívají hodnocení podle Metodiky 2017+ po 5 letech při distribuci institucionální finanční podpory typu DKRVO mezi jednotlivé výzkumné organizace ve své gesci. Rada k této problematice přijala jasná doporučení (viz dokument *Principy alokace podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj (DK RVO) na úroveň výzkumných organizací*) směřující k využívání odstupňovaného indexového financování s tím, že součástí strategického řízení je i prospektivní financování, tj. podpora VO se slabší výkonností ale dobrou strategií resp. výsledky v ostatních modulech, které se hodnotí na úrovni poskytovatele. V takovém případě je nutné, aby tato skutečnost byla podrobně odůvodněna při rozpočtových jednáních a avizována v protokolech z jednání (konkrétní cíle, nástroje, očekávané dopady), s podmínkou, že na dalších tripartitních jednáních bude úspěšnost strategie vyhodnocována.

Prof. Borůvka se vyjádřil k hodnocení VO v gesci MŽP z pohledu zemědělských věd. V Modulu 1 byl za zemědělské vědy hodnocen pouze **Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.** a hodnocení bylo průměrné (3x hodnocení 2, 4x hodnocení 3, 4x hodnocení 4). V Modulu 2 je hodnocení lepší a celkově VO nevybočuje nijak z hodnocení z minulého roku. Ostatní VO se v Modulu 1 neprofilovaly a v Modulu 2 se jednalo pouze o jednotlivé publikace. Prof. Štěpnička se vyjádřil k hodnocení této výzkumné organizace za přírodní vědy, v Modulu 1 je málo výsledků, avšak hodnocení jsou velmi dobrá a průměrný trend se nijak výrazně nemění, což je velmi dobře. V Modulu 2 je patrná mírně klesající publikační aktivita. Tato VO je vidět zejména ve vědách o Zemi a biologických vědách. Ve vědách o Zemi se dokonce kvalita publikací výrazně zvyšuje a to na úroveň EU15. V biologických vědách trend kolísá, jelikož výsledky VO spadají spíše do tzv. biologie zelené, která bývá jen podle metrik vnímaná jako horší. Za přírodní vědy se tedy jedná o velmi kvalitní instituci s mírně zlepšujícím se trendem a potvrzuje se zde hodnocení A jako v loňském roce.

Poté se prof. Štěpnička zaměřil na **Českou geologickou službu**. Z pohledu přírodních věd se jedná o vynikající instituci. V Modulu 1 tato VO dosahuje vynikajících výsledků a výsledky si zachovávají vysokou kvalitu dlouhodobě. V Modulu 2 publikační aktivita mírně roste, a to převážně v oblasti věd o Zemi, což odpovídá zaměření VO. Tato VO má za období 2016-2020 18 % všech publikací v D1. Celkově jsou výsledky v M2 vynikající a jsou srovnatelné s nejlepšími čistě vědecky zaměřenými organizacemi. Hodnocení A je tak zcela na místě. Obdobná situace platí pro **Český hydrometeorologický ústav**, který v Modulu 1 neměl v letošním roce žádný výsledek ve společenské relevanci, naopak v přínosu k poznání lze vidět setrvalý trend, kde jsou hodnocení v průměru 3,3. U této VO je vidět normální kolísající publikační aktivita v M2. Zlepšení nastalo v roce 2020, kdy došlo k téměř dvojnásobné publikační činnosti oproti roku 2019. Doporučuje se ponechání hodnocení A. Podobné platí pro **Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i.**, kde je málo výsledků v M1 v rámci přínosu k poznání, v M2 je publikační aktivita zhruba konstantní, poslední rok byli docela úspěšní v oblasti věd o Zemi. Mají např. 2 publikace v D1, 4 publikace v Q1, výsledků také přibýlo v Q3, nicméně publikační profil je horší ve srovnání se světem. Navrženo bylo zachovat hodnocení B. Prof. Štěpnička dále otevřel otázku, proč **Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i.** jako jediná VO v gesci MŽP nenaplnila kvótu pro předkládání výsledků v M1.

Trochu rozporuplnější se v tomto roce zdá **CENIA, česká informační agentura pro životní prostředí**. Za přírodní vědy je tato VO vidět pouze málo. V Modulu 1 není v přírodních vědách žádný výsledek hodnocen podle kritéria přínos k poznání, ve společenské relevanci zůstává trend zachován a průměrná známka 3,3 je solidní. Překvapující je ale velmi nízká publikační činnost v období 2016-2020. I v tomto případě byl dán návrh s ponecháním hodnocení C za přírodní vědy.

Ing. Kříž poděkoval za zpětnou vazbu k jednotlivým VO a potvrdil, že VO v gesci MŽP necílí pouze na publikační činnost, ale také poskytují odbornou podporu pro státní správu, což poskytovatel považuje za klíčovou roli těchto VO, stejně jako transfer znalostí z VO k úředníkům a úřednicím z MŽP a dalších rezortů. Další důležitou činností je uchovávání a práce s datovými sadami. Využitelnost výsledků VO pro rezortní potřeby je jedním z kritérií hodnocení na úrovni poskytovatele. Z pozice poskytovatele má každá VO silnou vazbu na činnost ministerstva včetně **CENIA**. Hodnocení VO ze strany poskytovatele je ve shodě s národním hodnocením, u **Výzkumného ústavu vodohospodářského** poskytovatel vnímá i mírný vzestup publikační činnosti. VO se významně podílela na monitoringu odpadních vod a indikaci COVIDu. Také u **CENIA** vnímá poskytovatel zlepšení a z jeho strany je hodnocena B, neboť VO vede dvě velká výzkumná konsorcia. Také došlo u VO k úpravě směrnic, aby byly posíleny výzkumné složky a plní roli „evidence-based policy“. Poskytovatel poté otevřel možnost diskuze nad hodnocením **CENIA**. Ing. Kříž uvedl, že si není jist, proč **VÚV** nenaplnil kvóty pro předkládání vybraných výsledků, ale v rámci hodnocení na ministerstvu se na tuto situaci zaměří. Také potvrdil vzestupný trend

CENIA a také uvedl, že roli hraje i nižší financování, neboť tato VO byla mezi výzkumné organizace zařazena později.

Prof. Polívka souhlasil s vysokou kvalitou **ČGS**, **ČHS** a **VÚ Silva Taroucy**, speciálně **ČGS**, která je právem dávána za příklad špičkové rezortní instituce, jelikož vykazuje lepší výsledky než podobně zaměřený Geologický ústav AV ČR. V rámci diskuze nad **CENIA**, která byla diskutována již v loňském roce, vyjádřil nesouhlas s hodnocením B navrhovaným původně poskytovatelem. Na tripartitních jednáních se hodnotí věda, nikoliv doplňková činnost VO a z tohoto pohledu je tato VO slabá, v RIVu má málo výstupů. Je zde viditelný pozvolný zlepšující se trend, ale VO je stále na hodnocení C. Prof. Polcar okomentoval hodnocení C jako velmi mírné vzhledem k počtu výsledků. Druhým jeho podnětem bylo porovnat **ČGS** s Geologickým ústavem AV ČR a zamyslet se nad hodnocením ústavu, který by měl mít výsledky srovnatelné či lepší. Posledním komentářem k **VÚV** byla důležitost publikovat získané datové sady, jako např. přítomnost virových částic COVID v odpadních vodách.

Dr. Nič se poté vrátil k hodnocení **CENIA**, kdy podle jeho názoru jsou jejich výstupy a data velmi důležité a cenné, a této VO by prospěla spolupráce s jinými výzkumnými ústavy. Ing. Kříž souhlasil, že na tomto jednání se hodnotí aspekt vědy. Z pozice rezortu je Metodika hodnocení širší, kde se klade důraz i na užitečnost VO pro ministerstvo. Podnět dr. Niče vezme poskytovatel v potaz a bude s ním dále pracovat. Pokud je navrženo ponechat hodnocení C pro **CENIA**, poskytovatel s tímto souhlasí. Dr. Miholová doplnila kontext porovnání s ostatními rezortními VO. Agentura hodnocena stupněm C je spíše výjimkou, většinou jsou hodnoceny jako D a stále více se otevírá otázka, zda by agenturní činnost měla být podporována z prostředků na dlouhodobý koncepční vývoj výzkumných organizací a zda by poskytovatel spíše neměl hledat finanční podporu z jinak definovaných finančních prostředků. Paní ministryně se zamýšlí nad počty a zacílením rezortních VO, a proto také tripartitní jednání směřují k otevření argumentů v této věci. Je přitom důležité podporovat VO, které jsou na národní úrovni vnímané jako vynikající, systematicky také z pozice poskytovatele. Prof. Štěpnička dodal, že VO v gesci MŽP fungují skvěle, pokud je však VO aktivní v přírodních vědách a chce se deklarovat jako výzkumná instituce, je publikování odborných prací zásadní podmínkou. Ze strany prof. Polcara zazněla obava, že pokud by se VO stala pouze servisní organizací ministerstva, mohlo by dojít ke složitějšímu procesu sdílení důležitých dat. S tím souhlasil i dr. Nič a dodal, že **CENIA** se vědecké práci věnuje, ale málo publikuje. Ing. Kříž potvrdil, že dojde k větší podpoře VO v publikační činnosti a souhlasil s tím, že VO může plnit úlohu podpory ministerstva, ale také musí být úspěšná na poli vědy. Potenciál jednotlivých VO bude ze strany poskytovatele nadále směrem k VO komunikován. Dr. Hrdlička také potvrdil, že hodnocení slabší C je podle jeho názoru pro agenturu velmi dobré hodnocení.

Druhým bodem diskuze byla korelace hodnocení a financování. V případě rozpočtové kapitoly MŽP nedošlo k proporčním nárůstům výše DKRVO u jednotlivých VO na základě jejich hodnocení. Situace je odlišná v případě **ČHÚ**, který je de facto financován z prostředků ostatních VO poskytovatele. Velký nárůst **CENIA** je nejspíše vysvětlitelný tím, že začínala s nízkou základnou, a proto relativní nárůst mezi jednotlivými lety je značný. Zde se opět otevírá otázka, zda by nebylo vhodné zvážit motivační škálou odůvodněné systematické navýšení podpory DKRVO zejména pro **ČGS**, která má sice výchozí objem podpory nejvyšší, ale meziroční nárůst je v relativním objemu nejmenší.

Účastníkům a účastnicím tripartity byl poskytnut podkladový materiál Rady. Ing. Kříž potvrdil, že **ČGS** vycházela z jiné základny než **CENIA** a absolutní nárůst je nejvyšší u **ČGS**. Poskytovatel souhlasil, že je zde větší prostor na hodnocení výkonnosti jednotlivých VO v rámci rezortní Metodiky. Z tohoto důvodu teď dochází k úpravám Metodiky. Pokud by **CENIA** v jednom roce dostala vyšší prostředky, nebyla by VO schopna všechny finance utratit a nevyčerpané peníze by spadly do nároků, a proto navyšování bude realizováno pozvolna. Co se týká nákladů na energie, tak

kritická situace je u **VÚKOZ**, a je zásadní zda se podaří vyjednat nějaké kompenzace pro všechny rezortní VO. Zde by bylo vhodné nastavit systémové řešení nárůstu nákladů na energie u všech VO, zejména u v.v.i, které jsou nejvíce ohroženy. Ing. Kažmierski doplnil, že jedním z faktorů je finanční základna, od které se nelze dle rezortní Metodiky zcela odchýlit. V příštím roce se **CENIA** opět vrátí na svoji původní základnu z důvodu omezených prostředků na institucionální podporu. Na MŽP probíhají interní diskuze ohledně nastavení vyváženého a spravedlivého systému rozdělování financí.

Účastníci tripartity se jednomyslně shodli na zachování škálování z loňského tripartitního jednání i v letošním hodnocení podle Metodiky 2017+. Pro přerozdělování celkové výše DKRVO není dosud využíván odstupňovaný index, poskytovatel přistupoval ke svým institucím individuálně. V dalším období poskytovatel plánuje k indexovému odstupňování přistoupit ve větší míře.

Závěr jednání:

Účastníci jednání se shodli na návrhu škálování v souladu s výstupy hodnocení v Modulech 1 a 2. Výzkumné organizace v gesci MŽP ČR jsou rozřazeny do pásem: A_{REZ} – D_{REZ} (pozn. REZ – rezortní).

Na národní úrovni bude škála dále zpřesňována s postupným rozvojem Modulů 1 a 2 a z úrovně poskytovatele podle informací z hodnocení na jeho úrovni.

Hodnocení v Modulech 1 a 2 podle M17+ na národní úrovni zahrnuje hodnocení výsledků pěti let hodnocení.

V pásmech jsou VO řazeny abecedně (viz Příloha 1).

Odůvodnění škály:

A_{REZ} – Vynikající (excellent)

- Ve výzkumných parametrech globálních oborů mezinárodně kompetitivní instituce a/nebo instituce se silným inovačním potenciálem a vynikajícími výsledky aplikovaného výzkumu a/nebo instituce naplňující vynikajícím způsobem svěřenou misi. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

B_{REZ} – Velmi dobrá (very good)

- Instituce vyrovnané kvality s výbornými výsledky výzkumu, dostatečným inovačním potenciálem a/nebo významnými výsledky aplikovaného výzkumu, výsledky VaVal odpovídají účelu zřízení. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

C_{REZ} – Průměrná (average)

- Instituce nevyrovnané kvality, v parametrech základního a/nebo aplikovaného výzkumu dosahující v převážné míře dobrých nebo průměrných výsledků a/nebo instituce, která průměrně naplňuje účel zřízení.
- VO se strategií a snahou odstraňovat slabé stránky a nedostatky. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

D_{REZ} – Podprůměrná (below average)

- Instituce v převážné většině parametrů základního a/nebo aplikovaného výzkumu podprůměrná.
- VO s řadou slabých stránek a nedostatků a omezenou snahou je odstraňovat.

Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

Zapsala: Mgr. Michaela Honelová

Schválili: Ing. Jan Kříž; Ing. Tomáš Kažmierski; Mgr. Daniel Hájek; Ing. Martin Hrdlička, Ph.D.; Ing. Miloslav Nič, Ph.D.; prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D.; prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D. DSc.; prof. Ing. Tomáš Polcar, Ph.D.; doc. Ing. Karel Kubečka, Ph.D., MBA; prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka

Příloha 1 Škálování VO podle M17+

A_{REZ}

A _{REZ}	Česká geologická služba	MŽP	IČ 00025798
A _{REZ}	Český hydrometeorologický ústav	MŽP	IČ 00020699
A _{REZ}	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.	MŽP	IČ 00027073

B_{REZ}

B _{REZ}	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i.	MŽP	IČ 00020711
------------------	---	-----	-------------

C_{REZ}

C _{REZ}	CENIA, česká informační agentura pro životní prostředí	MŽP	IČ 45249130
------------------	--	-----	-------------